

Надзвичайний звіт ч: 3.

200 377
248

Доповнюючі відомості про хід большевицьких партизанських дій від 23-го липня 1943 р.

Маршрута по надвірнянському повіті:

На терені повіту Надвірна, партизани появилися в ніч із 19/20.VII. До дня 23. липня перейшли такими селами: Росільна, Космач, Дзвиняч /двома групами/, Присліп, Багрівка, Яблінка /група з 200 осіб/, Манява, Битьків, Пасічна Райфалова.

Сутички з німцями:

До першого ответного бою між чоловічими частинами дійшло в Росільній, де згинуло 30 німців і було розбито партизанами німецький мото-механізований відділ. З черги до кривавого зудару дійшло в Солотвині, де брали участь німецькі літаки. Втрати по обох сторонах великі. Точних відомостей нема. Важніші бої проходили в поблизу Маняви та Битькова, де розбито партизанський табір, а їх відділи розпорощено на кілька поменших груп. В часі боїв партизани знову зістрілили 3 німецькі літаки. Всюди, кудом проходили партизани, понижені мости, пограбовані села, попалені нафтові шибби, крім Битькова, де згоріло тільки 7 шиббів. В с. Яблінка, розбили більший збірник з ропом. Дня 27.VII. бій тривав на Бухтівці /присілок Пасічна-Зелена/.

Пасічній знизили всі мости.

Німці на всіх важніших позиціях окопалися з гарматами тяжкого калібру. В Надвірній зробили летовище і стягнули летунів зі Львова - спеців від боротьби з партизанами, з Люблина, Тарнограду, Варшави, Янова.

Сили німців змобілізовані по більшій часті з Шупо і Мандермерії, - які не дуже радо воюють, не хочуть наражуватися на небезпеки. Німці не мають доброї розвідки. Це одна з головних причин неуспіхів. Через брак докладних відомостей про рух партизан, - німці зні разу не зуміли заскочити їх, та завдати поважніший удар. З'являються завжди запізно. - Летуни з надемним військом не мали контакту. Це говорив нім. летун /фельдфебель/.

До партизан, що знаходяться в терені Зелена - Райфалова, доходять групи по 200 і людей місцями деє із напрямку Манява-Битьків. Докладно невідомо ще, чи це групи, які залишились були там, чи якісь інші. 23.VII. у Манявському і Битьківському лісі знову появився большевицький табір в числі 20 воєнів.

З присілка Бухтинець пішло з партизанами кількох українців. У звязку з тим німці арештували біля 20 селян з Бухтівця.

Партизани дуже докладно поінформовані про людей, що знають добре гірські терени і ліси. Ці люди під загрозою мусять проводити партизан через ліси.

Число партизан в надвірнянському повіті німці устімлюють на 9 000. після наших обчислень, менше. Самі військові німці, перекликані, що з партизанами скоро не справляться. Говорять, що хочуть до Угославії. З огляду на це мадярські війська на кордоні ставлять опірну лінію. Є там всякого рода зброя, з повзани включно.

Партизани забирають в селян крім харчів, простирала, полотно, перини, та уживають на бандажі для ранених. Своїх забитих партизан хоронять, тільки кидів лишають незакопурчи.

Німці говорять, що до Надвірної приїхало три транспорти війська, між якими є 20% охотників москалів.

Найсильніше обсажені військами: Надвірна, Солотвина, Росільна, Дора, Яремче.

Дня 24.VII. німці зарядили в Надвірній бльокаду від год. 13-ої. Нікому не вільно було вказатися на місто. Заряджено евакуацію німців /цивілів/, з Надвірної до Станиславова. Майно зарядили поховати. Всюди шукають шпигунів. Ходять вістки, що партизани плянують наступ на Надвірну. Заборонено відз зі сіл до Надвірної.

Дня 23.VII. війська задержали лядкомісара, який хотів їхати до Пасічної і завернули його. Завважується серед німців страх перед партизанами.

Німець Вебер у Надвірній говорив, що на Галич іде 9 000-ний відділ партизан, яких німці невеликі здержати.

Постій, 23.VII. 43 р. год. 21, 30